

Työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

**TUTKIEN
TURVALLISUUTTA
VUODESTA 1985**

2/99

Puunjalostus

Työkoneen kuljettaja löydettiin sellutehtaalla purukasan juurelta päähän loukkaantuneena. Hän menehtyi sairaalassa kaksi päivää myöhemmin.

TOT 2/99

1. TAPAHTUMIEN KULKU

Työkoneenkuljettaja NN:n työvuoro tehtaan hakeasemalla olisi alkanut aamulla klo 6.00. Tavallisesti työvuoron vaihto tapahtuu jo noin klo 5.45. Kuljettaja oli kyseisenä aamuna myöhässä, sillä hänet oli nähty M kadulla kävelemässä työpaikalleen päin noin klo 6.10.

NN asui tehtaan läheisyydessä T kadulla ja hänen matkansa kotoa M kadun kautta työpaikalle kesti kävellen kymmenisen minuuttia. Noin klo 6.30 kaksi seitsemäksi töihin tulossa ollutta työntekijää löysi NN:n tehtaan hakeaseman läheisyydestä purukasan vierestä. NN oli tajuissaan, mutta sekavassa tilassa ja hänet saatettiin hakeaseman tiloihin. Tilanne ilmoitettiin vartiointikeskukseen ja edelleen kuljettajan työnjohtajalle, joka tuli paikalle. Ensin ajateltiin toimittaa kuljettaja takaisin kotiin, mutta katsottiin kuitenkin parhaaksi hälyttää paikalle ambulanssi.

Ambulanssimiehistö piti todennäköisenä, että kysymyksessä on päävamma ja antoivat sen mukaisen ensiavun ja toimittivat NN:n keskussairaalaan. Sairaalassa päävamma todennettiin ja potilaalle suoritettiin leikkaus. NN menehtyi vammaan kaksi päivää myöhemmin.

NN oli 57-vuotias, työskennellyt sellutehtaalla yli 20 vuotta.

2. TYÖTAPATURMAAN JOHTANEITA TEKIJÖITÄ

Puru- ja hakekentän liukkaus

Kyseisenä aamuna kulkutiet olivat vallitsevan säätilan vuoksi erittäin liukkaat. Kulkuteiden hiekoitus oli aloitettu jo kello viideltä, jotta kuudeksi työhön tulevat välttyisivät liukastumiselta. Myös uhrin tavanomainen kulkutie yläportilta hakeaseman pukeutumistiloihin oli asianmukaisesti hiekoitettu.

Hake- ja purukentän aluetta ei kuitenkaan voida hiekoittaa, koska hiekka kulkeutuisi prosessiin, jossa se aiheuttaisi häiriöitä ja vahinkoa.

Oli myöhässä

Kyseisenä aamuna uhri oli jostain syystä tullut töihin

parikymmentä minuuttia myöhässä, minkä vuoksi hän ilmeisestikin aikoi mennä suoraan hakeaseman vieressä olevan työkoneen luo. Tällöin hän on ”oikaissut” hake- ja purukentän poikki purukasan vieritse kohti työkoneita. Kenttä oli hiekoittamaton ja siis jäinen ja liukas. Kiirehtiessään työkoneen luo kuljettaja on liukastunut ja iskenyt päänsä maahan (ks. piirros ja valokuvat).

Alentunut kyky havainnointiin

Tapaturman jälkeen sairaalassa otetun verinäytteen alkoholipitoisuudeksi saatiin 2,3 promillea. Kuolema luokiteltiin tapaturmaiseksi.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN ESTÄMINEN

3.1 Yleistä liukkauden estosta

Kulkuteiden liukkautta on pyrittävä estämään esimerkiksi hiekoituksella. Tässä konkreettisessa tapauksessa kulkutiet olivat asianmukaisesti hiekoitetut.

Liukastuminen on mahdollista estää myös liukuesteillä varustettujen jalkineiden käytöllä. Niistä ei ole saatu hyviä kokemuksia. Sekä kotona että työpaikalla on tiloja, joissa liukuesteillä varustetuilla jalkineilla liikkuminen ei ole suotavaa. Tällöin mukana tulisi kuljettaa kahdet jalkineet, joita vaihdeltaisiin sen mukaan, millaisissa paikoissa ja tiloissa kulloinkin liikutaan. Toinen vaihtoehto olisi käyttää jalkineissa irrotettavia liukuesteit. Molemmat vaihtoehdot ovat osoittautuneet useimmissa tapauksissa hyvin epäkäytännöllisiksi.

Tiedottaminen liukkauden vaaroista ja kaatumisen aiheuttamista riskeistä on joka tapauksessa aina mahdollista.

Työpaikkaliikenteessä on syytä korostaa, että olosuhteiden muuttuessa hankaliksi liukkauden tai muun syyn takia on matkaan varattava enemmän aikaa, jolloin ainakin kiireen vaikutus voidaan välttää.

3.2 Akuutti päihdetapaus

Työpaikalla tulisi nimetä ne henkilöt tai yhteistyöeli-

met, joiden tehtävänä on määritellä menettely havaittaessa akuuttia päihteen käyttöä. Kirjalliset ohjeet tulisi laatia mm. siitä, miten päihdetila todetaan, milloin kysymykseen tulee henkilön poistaminen työpaikalta sekä mitkä ovat kurinpidolliset toimenpiteet ja milloin ne tulevat käyttöön. (Päihteellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sekä alkoholia että huumeaineita).

3.3 Hoitoonohjaustoiminnan merkitys

Hoitoonohjausta työpaikoilla toteutettaessa tulisi omaaloitteista ja työtoverien aloitteesta käynnistyvää hoitoonohjaamista painottaa tasavertaisesti työnantajan toimesta tapahtuvan hoitoonohjaamisen rinnalla. Samalla on korostettava päihdeongelmien ehkäisyn ja hoitoonohjaukselle myönteisen asennoitumisen merkitystä. Päihdeongelmista-, haitoista ja hoitomahdollisuuksista tiedottaminen olisi nähtävä osaksi työpaikalla toteutettavaa terveystasvatusta eikä pelkästään päihdeongelmaisille tarkoitettuna toimintana.

Päihdeongelmaisten hoitoonohjaaminen ja kuntouttaminen on tärkeää sekä ongelmaisen itsensä, työnantajan sekä koko yhteiskunnankin kannalta.

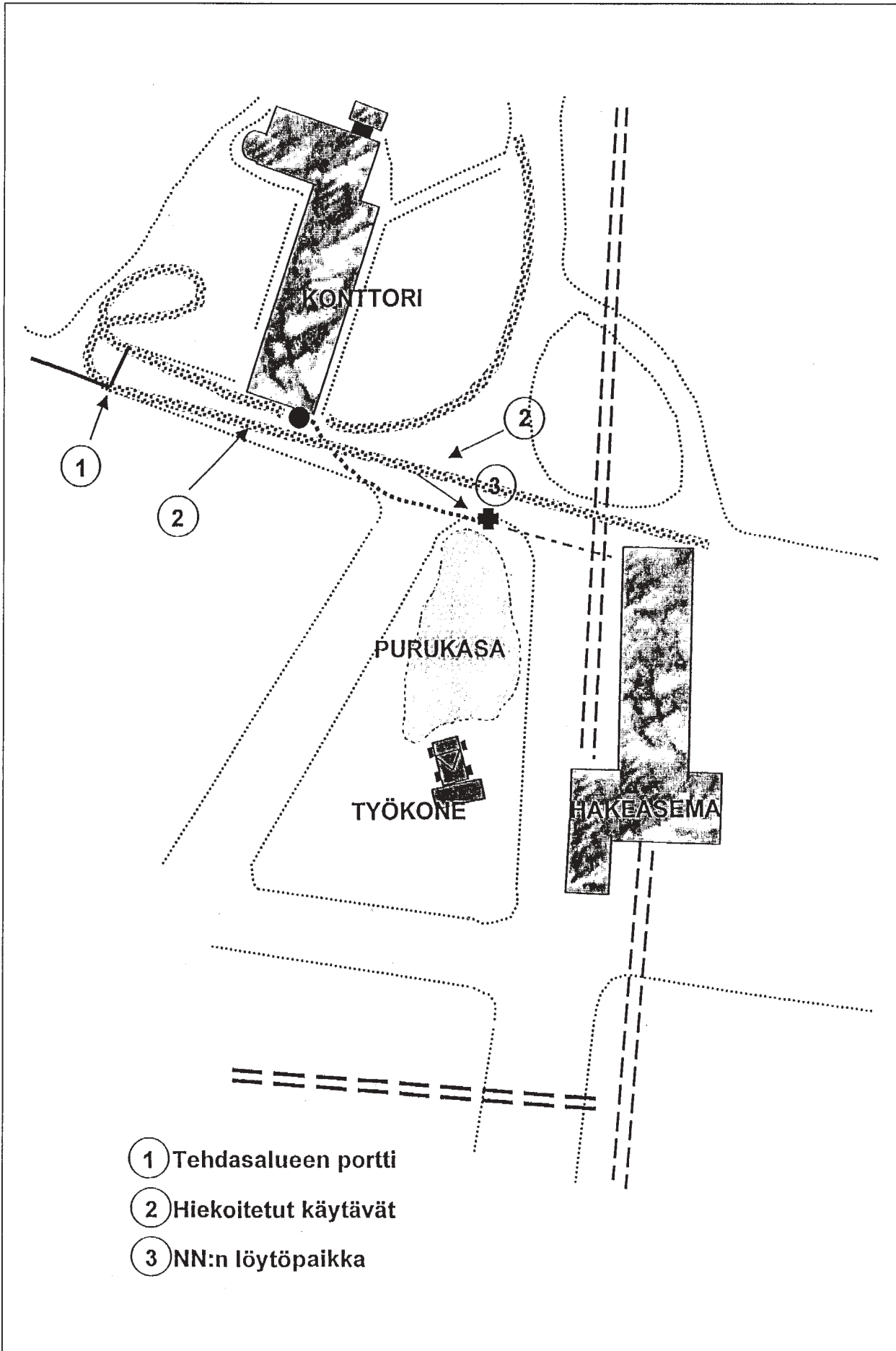
(Lähde; Päihdeongelmaisten hoitoonohjaaminen työelämässä, Työturvallisuuskeskus, päihderyhmä).

LIITTEET

- Piirros
- Valokuvia

LÄHTEET

- Tutkintaryhmän käyntinsä yhteydessä saamat selvitykset, Kytsp:n tapaturmaselostus (A. Munukka).

Puunjalostus

Kuva 1. Miesryhmä MN:n löytöpaikalla. Takana hakeasema, oikealla purukasa, joiden välissä olisi työkone ollut.

Kuva 2. NN tuli takana olevan konttorin vieritse, liukastui vasemmalla olevan purukasan kohdalla.

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

Bulevardi 28, 00120 Helsinki • Puhelin (09) 680 401 • Telefax (09) 6804 0389

Lisätietoja: Osastopäällikkö Hannu Tarvainen, puh. (09) 6804 0388 tai työturvallisuusinsinööri
Sakari Seppänen, puh. (09) 6804 0377 • **Tilaukset:** Osastosihteeri Terttu Kumlin, puh. (09) 6804 0385